SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 201. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 19, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 19-го ЖОВТНЯ 1990 Ч. 201 РІК XCVII

ПИСЬМЕННИКИ ПІДТРИМАЛИ ГОЛОДУЮЧИХ СТУДЕНТІВ

Київ. — В газеті „Літературна Україна" з 11-го жовтня опубліковано заяву групи письменників, у якій сказано:

„За волю України встали вже наші діти. Голодуючі студенти лежать на холодному радіаційному камінні в центрі Києва, біля пам'ятника творцеві комуністичної імперії — Леніну, і не можна спокійно дивитися на їхні виснажені, посірілі обличчя.

Знову, як далекого 1918 року під Крутами, цвіт нашої молоді йде на пожертву в ім'я незалежної суверенної України. Політичною голодівкою в Києві заявило про себе нове покоління української інтелігенції, що постало в бурхливих очисних процесах відродження нації з руїн тоталітарного режиму, — покоління, для якого кисень громадянської свободи є, вперше за 70 літ радянської влади, посправжньому природною атмосферою.

Тепер, коли так повільно і так натужно підводиться з колін Україна, голос молодих сприймається як голос народу, що стоїть перед соціяльною, екологічною та економічною прірвою. Студенти протестують проти нового Союзного договору — а хіба не зрозуміло, що після його підписання збудеться гірке Шевченкове пророцтво — „погибне, згине Україна, не стане знаку на землі!" Вони наполягають на відставці Голови Ради Міністрів УРСР В.А. Масола — а чи ми самі не бачимо, що той уряд і його голова кроку не зроблять без вказівки з Москви? Студенти домагаються націоналізації майна КПРС на Україні — а хіба є хоч якась справедливість, коли зведено розкішні обкомівські та цеківські будівлі, а людям не вистачає лікарень, шкіл, дитячих садків? І хіба не підпишеться кожна мати і кожен батько під вимогою студентів повернути, нарешті, на Україну наших синів, які відбувають військову муштру на безмежних просторах імперії?

І тут уже ніякі сусловські ідеологи не скажуть, що студентська голодівка — то справа Руху чи бунтівних письменників. На цей відчайдушний акт самопожертви їх штовхнули вперте, затяте небажання комуністичної верхівки передати владу Радам, прислужницькі дії горезвісної групи 239.

Життя студентів у небезпеці. Холод уночі, безсоння, величезне нервове напруження, психологічний тиск від постійної присутності ЗМОПівців та міліції — все це може так швидко зламати молоді, ще не зміцнілі організми юнаків і дівчат. І якщо станеться щось непоправне, цього не простять ні люди, ні Бог.

Ми закликаємо Верховну Раду України негайно задовільнити чесні, справедливі вимоги студентів, за які вони кладуть сьогодні свої молоді серця".

Заяву підписали:

Віктор Терен, Олександер Божко, Павло Мовчан, Іван Драч, Михайло Слабошпицький, Валерій Чмир Валерій Шевчук, Ліна Костенко, Юрій Хорунжий, Оксана Забужко, Анатолій Погрібний, Ігор Римарук, Віталій Дончик.

Л. Кравчук прийняв делеґацію із ЗСА

Київ. — Газета „Радянська Україна" з 4-го жовтня повідомила, що голова Верховної Ради України Леонід Кравчук 2-го жовтня прийняв представників Ради директорів Фундації „Ґерітедж" із ЗСА. В повідомленні УКРІНФОРМ сказано, що в ході розмови гостей ознайомлено з процесами в Україні, відзначено, що республіка переживає важкі часи, а рівень розвитку провідних галузей її народного господарства відстає від світового. Бурхливо протікає і політичне життя, що знаходить свої відображення в парляменті республіки, де вирішуються питання реалізації положень декларації про державний суверенітет України.

Л. Кравчук підкреслив, що Україна зацікавлена в розвитку всебічних контактів із закордонними країнами, в припливі в її народне господарство закордонного капіталу, в запровадженні заавансованої техніки.

Гості цікавились як здійснюватиметься суверенітет України, як республіка ставиться до союзного договору, якими шляхами переходитиме до ринку тощо.

Президент фундації „Ґерітедж" Ед Феулнер сказав кореспондентові УКРІНФОРМ, що їхня організація, до якої входять дорадники президента, колишні конґресмени, сенатори та інші відомі у ЗСА люди, займається питаннями соціяльної політики і прогнозування. Тому вони приїхали, щоб отримати інформацію з перших рук про соціяльно-політичні обставини як у цілому СССР, так і в окремих республіках. Члени делеґації відвідали Ленінград, Литву, але найбільше — три дні — виділили для України. І це не випадково. „Ваша республіка відіграє велику ролю як в економічному, так і в політичному пляні. Відверта розмова з головою Верховної Ради України Леонідом Кравчуком — цікаві і корисні інформації, отримані від нього, допомогли нам краще зрозуміти багато процесів, які відбуваються тепер у вашій республіці" — закінчив голова делеґації.

МОСКВА НАМАГАЄТЬСЯ ВИРІШИТИ БЛИЗЬКОСХІДНІЙ КОНФЛІКТ

Москва. — Як повідомив пресовий секретар Міхаїла Ґорбачова Віталій Ігнатенко, з Москви в Рим вилетів головний дорадник совєтського президента у справах Близького Сходу Євгеній Примаков, який зробить спробу вирішити конфлікт з Іраком без війни. Після Риму, де Є. Примаков зустрінеться з італійським президентом Джуліо Андреотті, він поїде в Париж, а потім у Вашінґтон.

„Як ви знаєте, ситуація дуже напружена, вона грозить перетворенням у збройний конфлікт, тому з особистого розпорядження нашого президента його спеціяльний представник Євгеній Примаков продовжив свою місію", — заявив Ігнатенко на пресовій конференції. Примаков, член Президентської ради, недавно повернувся з Баґдаду, де зустрічався з Саддамом Гуссейном.

У понеділок, 15-го жовтня, Ігнатенко спростував повідомлення, ніби Гуссейн заявив Примакову, що Ірак може вивести військо з Кувайту. У вівторок пресовий секретар Ґорбачова також заперечив повідомлення про те, що совєти передадуть З'єднаним Стейтам розвідувальні інформації, які стосуються Іраку. „Ми не перебуваємо в стані війни з Іраком і, розуміється, ніякого розголошення таємниць бути не може", — сказав Ігнатенко. Як заявив один з помічників Ричарда Чейні, секретар оборони ЗСА, який прибув до Москви, запропонує Ґорбачову передати ЗСА розвідувальні дані, що стосуються Іраку.

У вересні голова КҐБ Володимир Крючков заявив агентству АП, що його відомство може поділитися інформаціями з американським Урядом. „Я переконаний, що ми зможемо повідомити одні одним дещо ціннного, особливо в ділянці забезпечення безпеки совєтських і американських громадян", — сказав Крючков.

В. МАСОЛ ЗРЕЗИҐНУВАВ

Київ. — Пресові агентства повідомили 17-го жовтня що прем'єр України Віталій Масол зрезиґнував під тиском громадської опінії в Україні і голодуючих та страйкуючих студентів і учнів. Покищо невідомо чи за В. Масолом не зрезиґнує цілий уряд, як це повинно статися згідно з парляментурою.

Верховна Рада розпічне незабаром дискусію над новою конституцією, яка повинна запевнити повну суверенність й незалежність України в недалекому майбутньому. Депутати Верховної Ради прийняли більшістю голосів постанову про переведення загального всереспубліканського референдуму в наступному році з метою встановлення вотуму довір'я, або недовір'я для існуючого парляменту. Верховна Рада УССР вже раніше прийняла також постанову про те, що українські призовники повинні служити в армії у своїй республіці. В загальному за цією пропозицією голосувала більшість депутатів, але цей законопроєкт вимагає ще уліпшення і над ним працює спеціяльна комісія.

Голодуючі і демонструючі студенти та велика частина спільноти настоюють на прийнятті нової конституції для України, побоюючись, що самий акт проголошення суверенітету, прийнятий в липні цього року, може бути знищений, або змодефікований в користь кремлівського центрального уряду до тієї міри, що Україна знову опиниться під зверхністю Москви.

Поступка голодуючим студентам і симпатизуючим їм народним масам, була проголошена на третій день масових протестних демонстрацій в Києві й інших містах України. Вимога про резиґнацію В. Масола була подана самим Леонідом Кравчуком, головою Верховної Ради УССР, але з його заяви присутні на сесії депутати не могли довідатись, чи він дійсно уступить і коли. Масолові закидають, що він, будучи головою Ради Міністрів Української ССР, служив інтересам центру в Кремлі і звідти брав всякі зарядження, без жодного спротиву чи апробати Верховної Ради УССР.

В. Масол виконував функцію прем'єр-міністра Української ССР ще за керівництва Володимира Щербицького, прихильника політики „твердого кулака", який був усунений з посту першого секретаря КПУ в користь нібито політики перебудови і демократизації.

Агентство Ройтерса інформує також про великі демонстрації в Києві 30-го вересня і 1-го жовтня з нагоди відкриття сесії Верховної Ради УССР, а також про демонстрацію у понеділок, 15-го жовтня, яка знову ж таки притягнула до Києва понад 100,000 патріотично настроєних українців. Агентство подає, що менші розміром демонстрації і страйки відбуваються тепер по цілій Україні.

„Думка" з успіхом почала турне по Україні

Група хористів „Думки" на летовищі Кеннеді в Ню Йорку перед відлетом в Україну.

Нюарк, Н. Дж. — Як повідомляє подорожне бюро „Сковп", мішаний хор „Думка" з Ню Йорку, який відлетів в Україну в четвер, 11-го жовтня, літаком лінії „Свіссейр", з успіхом почав своє турне по Україні, даючи своє перші два концерти в переповнених залях Львова.

„Зустрічі з львів'янами були надзвичайно зворушливі", — передав першу вістку факс-машиною голова Управи хору Ігор Раковський.

У неділю, 14-го жовтня, хор „Думка" співав в соборі св. Юра Архиєрейську Службу Божу, яку відправляв Митрополит УГКЦеркви Володимир Стернюк при участі тисячів вірних навколо храму.

На концертах диригував хором Семен Комірний, а у соборі св. Юра Олесь Кузьма.

Як повідомляє шеф бюра „Сковп" Марійка Гельбіґ, яка займалася влаштуванням турне „Думки", летунська лінія „Свіссейр", крім хористів, перевезла в Україну понад 5,000 фунтів медикаментів книжок, релігійного обладнання, комп'ютерів тощо. Ця лінія зробила цю послугу безплатно завдяки вирозумінню її представника в Ню Джерзі Джеймса Донеллі, шефа на летовищі Кеннеді Вернера Шавба і його асистентів Джорджін Равш і Франца Ґразера.

Як твердить М. Гельбіґ, лінія „Свіссейр" кількакратно перевозила безплатно такі речі в Україну, знаючи, що багато українських туристів користуються її послугами.

Муджагедіни розвинули нову офензиву проти комуністів

Ісламабад, Пакістан. — Агентство Ассошієйтед Пресс, покликаючись на джерела пакістанського уряду і представництва антикомуністичних партизанів в Афганістані (муджагедінів) повідомило, що найкращі відділи повстанців розпочали велику офензиву проти комуністичних військ та захопили вже другу з черги столицю провінції місто Тарін Кот. Залишивши у згаданому місті військову залогу для наведення порядку і розброєння захоплених в полон комуністичних вояків, головні частини розпочали облогу третього міста Калят, столицю провінції Забуль, захоплення якої відкриє для повстанців два головні шляхи до столиці Афганістану Кабулю.

Згідно з опінією пакістанських й інших закордонних політиків та військових спостерігачів, якщо повстанцям вдасться захопити місто Калят, то це змусить Москву і її маріонетковий уряд в Кабулі змінити політику і розпочати серйозні розмови з представниками муджагедінів у справі розписання нових контрольованих Організацією Об'єднаних Націй виборів, у яких, на думку антикомуністів, теперішній уряд зазнає великої поразки.

В неділю, 14-го жовтня, більші партизанські сили муджагедінів атакували велику військову колону урядового війська, яка розпоряджала 75-ма танками, панцерними возами та іншою тяжкою та легкою зброєю. Кабульський уряд кинув проти партизанів дві ескадрилі джетових літаків, намагаючись зберегти колону свого війська, яка складалася із 2,000 вояків й старшин. Муджагедіни однак не відступили, захопили 10 танків і один гелікоптер, який намагався підібрати поранених вояків, а також знищили чимало панцерних автомобілів, гармат й іншої зброї. Чимало зброї й амуніції попало в руки повстанців. З усіх 2,000 урядових свояків в живих залишилося тільки понад 500, з якими партизани ведуть переговори про складення зброї.

Інші більші частини муджагедінів ведуть бої на передмістях Кабулю. Вміжчасі 40 головних командирів партизанських частин відбули спільну нараду для обміркування об'єднаних дій проти комуністичних військ. Вони погодились, що під теперішню пору вони не можуть атакувати Кабулю, не маючи достатньої кількости тяжкої артилерії, літаків і ракет, якими розпоряджає комуністичний уряд бо цю зброю доставив їм уряд СССР, на наказ „миролюбця" Міхаїла Ґорбачова.

Американський Конґрес зі своєї сторони також обмірковує питання Афганістану і у переговорах із совєтськими дипломатами Уряд президента Джорджа Буша хоче довести до роз'в'язки цього питання.

Появилась книжка І. Кмети-Ічнянського п.з. „Хвилі з блакиті"

Клифтон, Н.Дж. — Цього року тут опубліковано 47-сторінковою книжечкою три поеми Івана Кмети-Ічнянського п.з. „Хвилі з блакиті". Назви цих поем — це „Маніфест", „Мрія моя...", „Рік двотисячний". Обкладинку до цього твору виконав Валерій Копань.

У передмові п.з. „Промінь думки" Микола Щербак, аналізуючи окремі поеми в останньому творі І. Кмети-Ічнянського, окреслює автора не лише як сучасного українського поета, але й філософа і гуманіста, „який у патріяршому віці — дарує нам новий твір 'Маніфест', написаний молодим поетичним пером. Воістину, талант — вічно юний і де мистецтво, де талант, — там немає старости. А новий поетів твір написаний і талановито, і на високому мистецькому рівні".

За І. Кметою-Ічнянським ще інші твори — ліричні збірки: „Ліра еміґранта", „Чаша золота", „Крила над морем", „Заграви вечірні" та „Рік 2000-ий".

Останню збірку п.з. „Хвилі з блакиті" — в ціні 3-ох дол. можна замовляти у Svoboda Book Store, 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302.

Ніхто не забуває про дітей — жертв Чорнобиля

Організаторки бенефісу 100-го Відділу СУА (зліва): К. Куцина, Г. Глушко і О. Кузишин.

Джерзі Ситі, Н. Дж. (О. К.). — Три молоді українки, відвідують нашу редакцію, — Галя Глушко, Оля Кузишин і Катя Куцина — розкладають перед нами чепурні летючки із чорною вишивкою довкола з повідомленням, що в неділю, 28-го жовтня, о год. 3-ій по полудні в Українському Центрі св. Димитрія в Картереті відбудеться бенефіс для дітей-жертв Чорнобиля.

Наші молоді гості — це членки 100-го Відділу Союзу Українок Америки, які саме є ініціяторками та організаторками цієї імпрези. Бо тут, як вони нам вияснюють, ідеться не лише про звичайну збірку грошей на жертви Чорнобиля, але також про те, щоб учасники побачили щось гарного та мали приємність участи в бенефісі.

Отож з того приводу відомий із прегарних історичних українських строїв 64-ий Відділ СУА в Ню Йорку погодився випозичити частину своїх „скарбів", які виведуть підібрані нашими організаторками молоді дівчата та ще й один молодий мужчина, який покаже стрій Володимира Великого. Також самі організаторки будуть пояснювати публіці показ і це у двох мовах — К. Куцина українською, а О. Кузишин англійською, бо вони надіються, що цей показ історичної ноші як і дальша програма притягнуть також американську публіку з околиць Картерету. Але і в дальшій програмі вони стоятимуть до помочі своїми поясненнями. Тут будуть виведені сучасні суконки із приміненням народних мотивів. На наше запитання звідки ця „колекція" походить, довідуємося, що будуть це позичені зразки сучасної моди з приватних колекцій у числі 10, а допомогла їм у підібранні їх відомий знавець народної ноші Лариса Зелик.

Рівночасно з цим дійсно цікавим показом моди буде відбуватися виставка і продаж української кераміки, писанок та ґерданів мисткині Софії Зелик. Її справді мистецькі вироби, а зокрема її прегарні писанки, які знаємо не лише ми, але багато неукраїнців, бо вона часто виставляє та робить покази писання писанок в публічних будівлях чи підприємствах Ню Йорку.

Все це отже разом у цьому бенефісі заповідає справді мистецьку імпрезу, яку

(Закінчення на стор. 4)

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КЛЮБУ

Ню Йорк. — Літературно-Мистецький Клюб влаштовує в п'ятницю, 26-го жовтня, Загальні збори, що відбудуться в Домі Українського Визвольного Фронту, 136 Друга аве., о год. 6-ій вечора.

В АМЕРИЦІ

ЩОРІЧНИЙ ТИЖДЕНЬ Слов'янської Культури в цьому році присвячений пам'яті жертв нацизму, які загинули під час Другої світової війни. Крім цього, Слов'янська американська асоціяція святкує в рамках цього тижня 150-ліття від дня народження П. Чайковського. Заключне святкування Тижня Слов'янської Культури відбудеться в Мангеттені в суботу, 20-го жовтня, в бібліотеці Донелл, 20 Вест 53-тя вул. Там виступатимуть такі мистецькі одиниці: слов'янський ансамбль клясичної музики (гарфа, фортепіяно), українська школа бандуристів, солісти балету Світляна Нобель-Кітон і Вантслав Петров. Початок о год. 2:30 пополудні. Вхід безплатний.

ВИСТУПАЮЧИ НА ПРЕСОВІЙ конференції, у вівторок, 16-го жовтня, державний секретар Джеймс Бейкер гостро критикував рішення кабінету міністрів Ізраїля про розселення імігрантів із Совєтського Союзу у східньому районі Єрусалиму, який не входив до складу Ізраїля перед Шестиденною війною 1967 року. Дж. Бейкер згадав, що два тижні тому міністер закордонних справ Ізраїля Дейвид Леві запевнив його, що політика країни не передбачає розселення совєтських жидів за так званою зеленою лінією — границею Єрусалиму перед Шестиденною війною.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ „Журналу американської медичної асоціяції", не зважаючи на те, що федеральна влада обмежила фінансування медичної обслуги старших віком громадян, якість обслуги в лікарнях залишиться задовільною. Хоча останні підрахунки вказують на те, що хворих віком 65 років і вище, дуже часто виписують з лікарень у незадовільному стані здоров'я. Із 10.3 відсотка таких хворих збільшилося на 14,7 відсотки. Хворі, яких виписують з лікарень у нестабільному фізичному стані, знаходяться у загрозі смерти протягом 90 днів на 50 відсотків частіше, як ті, що виписуються з лікарні у стабільному стані.

У СВІТІ

ВИСОКОПОСТАВЛЕНИЙ урядовець бразилійського уряду заявив, що Бразилія має на меті обмежити цивільний нагляд над своїми нуклеарними станціями, як і над експортуванням атомних матеріялів і військової технології. Одначе він підкреслив і те, що Бразилія не підпише існуючого 20-літнього договору, в якому вимагається згоди відмовитися від продукування нуклеарної зброї. Секретар бразилійського міністерства науки та технології Гозе Ґолдемберґ підтвердив недавні обіцянки президента країни Фернанда Кольйоар де Мелльйо про те, що Бразилія не буде робити перевірки нуклеарної бомби.

ВІЙСЬКО ЛИВАНСЬКОГО УРЯДУ оточило будинок французької амбасади у східньому Бейруті після того, як Франція відмовилася видати християнського генерала Мішеля Ауна та його прибічників ливанським властям. Десятки вояків президента Е. Граві зайняли позиції на перевірних пунктах довкола амбасади. Натомість французька охорона, забезпечивши мінами периметр амбасади та резиденції амбасадора Рене Аля, дістала наказ бути в повному поготівлі. З цього приводу досі приязні відносини між Ливаном і Францією стали дуже напруженими, бо вже перед тим французький уряд надав ген. Аунові політичний азиль і амбасадор Р. Аль далі веде переговори з президентом Граві та прем'єр-міністром Селімом аль Госсом про забезпечення переїзду генералові. Але уряд Ливану настоює на його видачі щоби його судити за державні злочини та розтрату державних грошей впродовж його дворічного бунту.

У ВІВТОРОК, 16-ГО ЖОВТНЯ, японський кабінет міністрів схвалив окремий плян, щоби післати військо на допомогу міжнародним збройним силам в околиці Перської затоки, що буде першою військовою виправою Японії від закінчення Другої світової війни. Одначе добрі наміри японського уряду відразу зустрілися із сильною опозицією в Японії та серед її азійських сусідів. Запропонований плян передбачує висилку війська для виконування допоміжної служби та гостро притримується вимог японської конституції про заборону японським частинам брати активну участь у боєвих діях. Все ж таки проти пропозиції кабінету міністрів у парляменті гостро виступили представники опозиції, тому переведення в життя цього пляну є під великим знаком питання.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРИ Південної та Північної Кореї офіційно розпочали другу сесію переговорів у справі зменшення напруження між обидвома країнами, але з пересторогою Південної Кореї, щоби не покладати великих надій на будь-який пролом у військових чи політичних питаннях. Прибувши до північнокорейської столиці Пйонґянґу, прем'єр-міністер Південної Кореї Канґ Янґ Гун закликав обидві країни допомогти улегшити біль поділеного корейського народу та дати йому змогу жити спільно. До його заклику приєднався також і прем'єр Північної Кореї Йон Кйонґ Мук. Одначе перші вістки зі згаданої зустрічі вказують, що делеґація Південної Кореї здивована холодними привітаннями та браком ентузіязму зі сторони господарів.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до новоствореного Фонду Відродження України — УНС вплинуло від членів УНС до середи, 17-го жовтня, 3,980 чеків — дивіденд, відсоткві від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

100,160.64

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year $40.00 6 months — $22.00 3 months $12.00
UNA members 1 year $15.00 Change of address $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:

Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і money orders виставляти на „Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Міхаїл Ґорбачов — Нобелівський лавреат

Цікаво було би знати якими критеріями керується Нобелівський комітет, вибираючи кандидатів на нагороду з різних ділянок науки, політики, літератури, мистецтва.

Один з найбільших державних мужів Великобританії дістав був нагороду Нобеля з літератури — за свої спомини з часу Другої світової війни. З-посеред сучасних нам осіб — Лєх Валенса дістав нагороду Нобеля за боротьбу за права польських робітників переслідуваних комуністичним режимом, південноафриканський діяч Нелсон Мандела за боротьбу проти апартеїду, Міхаїл Ґорбачов за заслуги для миру й демократії. Мандела хвалиться своєю приязню з протектором міжнародного тероризму лівійським диктатором Муаммаром Каддафі і комуністичним диктатором Куби Фіделем Кастром. Міхаїл Ґорбачов ніби промостив шлях демократії у шістьох комуністичних сателітних країнах і повів „демократизацію" імперії, але домагався диктаторських прав, дістав їх і править по-диктаторськи та все ще є генеральним секретарем Компартії. Не всі сім дотеперішніх диктаторів Совєтського Союзу однаково записалися в його історії.

Без уваги на те, як і коли скінчиться політична кар'єра Міхаїла Ґорбачова і що писатимуть про нього після того, як він зникне з політичної арени, вже тепер можна зважитися на нарис його характеристики, дармащо він може теж виявитися невірним. Страшенне амбітний, зручний тактик-ласий на титули і владу, людина меншого формату, як собі уявляє наївний Захід. Водночас — це історична правда, що за Ґорбачова люди в СССР почали свобідніше думати і діяти, перестали боятися і це було тим психологічним підґрунтям, на якому міг зродитися одвертий бунт проти комунізму. Ґорбачов не є типом державного мужа, який силою своєї індивідуальности надає напрямок подіям. У цьому й парадокс, що події зробили Ґорбачова історичною фігурою, яка закінчила епоху холодної війни між Сходом і Заходом та започаткувала процес, який довів до зміни обличчя Центральної і Східньої Европи та нової конфіґурації політичних сил. Але це не Ґорбачов вдіяв ті чуда. Він не йшов і далі не йде впереді подій — він тягнеться за подіями. Не будучи за освітою економістом і не розуміючи, що система вільного ринку й державою контрольованої господарки — це два антиподи, у яких нема місця на компроміс. Хитаючися, боячися, одверто скасувати рад — і колгоспи, довів за поверх п'ять років влади до такого абсурду в ділянці економіки, що в Москві не стало хліба і довжелезні черги перед порожніми крамницями стали найбільш характеристичною рисою совєтської дійсноти. Не знаючи історії окремих народів, що їх поярмлено в добі „вітчизняної війни" — „імперіялістичного походу большевизму, — Ґорбачов знову хитається між єдино-неділимським шовінізмом як (виявилося у відношенні до Литви) та концепцією „децентралізації влади", яку уявляє собі, як куций автономізм.

Ґорбачов дістав нагороду Нобеля за те, що не наслідував Хрущова, який у 1956 році здавив танками революцію на Мадярщині, не наслідував Брежнєва, що здавив реформи Дубчека в Чехо-Словаччині. Ґорбачов не здавив силою протикомуністичного руху в Польщі і на Мадярщині, у Болгарії, Румунії, Чехо-Словаччині й Східній Німеччині. Значить, його нагородили тепер за те, що близько одномільйонова червона армія в Центральній Европі тихо сиділа, не діставши з Москви наказу воювати за загрожений соціялізм.

Ґорбачов зискає завдяки нагороді Нобеля. Але можна зважитися на твердженні, що це несподівана почесть не заімпонує ані голодним росіянам, ані народам, які прагнуть визволитися з-під опіки будь-котрого кремлівського володаря.

НЕСПОДІВАНЕ ПОТЯГНЕННЯ Громадського форуму, цього масового руху в Чехо-Словаччині, який оформлявся довкола Вацлава Гавела під час минулорічної „оксамитової революції", а саме вибір на свого першого предсідника міністра фінансів Вацлава Клауса, було непередбаченим ходом внутрішньої політики. В. Клаус — це відвертий оборонець капіталізму та переконливий промовець, який став дуже популярним. Вибір на конвенції минулої суботи В. Клауса викликав значне збентеження серед довголітніх співпрцівників Гавела, бо кандидат, якого президент підтримував, Мартін Палоус, програв.

Святослав Караванський

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ О. СОЛЖЕНІЦИНОВІ

I.

Шановний авторе „Архіпелагу ҐУЛаг"!

У своїй останній брошурі Ви приділяєте українцям і білорусам спеціяльне звернення. Випадок досі безпрецедентний.

Мені як українцеві це робить, з одного боку, честь, а з другого — збиває з пантелику. Передусім дивує Ваша заувага, що народ не обирав українську Центральну Раду 1917 року. А які органи влади у воз'єднаній Росії народ коли небудь обирав? Чи обирано Тимчасовий Уряд і ряд інших, народжених у революцію урядів? Чи обирав хто уряди Польщі, Фінляндії, Литви, Латвії та Естонії, котрі відійшли в революцію від імперії? Чому ж необрані уряди цих земель Ви маєте за правоможні, а уряд України — ні?

Далі Ви згадуєте відторгнуту Галичину. Від кого й коли її відторгнуто? Галичина ніколи до 1939 року не було частиною жодної російської держави. Коли північні староруські князівства скорилися Золотій Орді, Галицько-Волинське — відбивши полчища татар, лишилося незалежним. Кого в такій ситуації слід вважати відторгнутим?

Важко погодитися і з Вашою заувагою про викохану з „австрійською підштрикачкою" „перекручену українську мову" Галичини, „напхату німецькими й польськими словами". Про яку підштрикачку Ви говорите? Австрійська конституція 1867 року містила такий пункт: „Усі народності держави, що належать до різних рас, рівноправні: кожна має невід'ємне право зберігати й плекати свою національність і свою мову".

Чи не це Ви звете підштрикачкою? Але погодьтеся, що така підштрикачка куди ближче до засад християнства, ніж братерські укази Олександра II (1863, 1876), що ставили українську мову поза законом. Чи виправдано принципи свободи, рівности й братерства, що походять, на жаль, не з Росії, а з католицької й протестантської Европи, клясифікувати як підштрикачку? І що осудного в тому, що діставши право, австрійські українці, як могли, розвивали свою культуру й мову на ґрунті народного мовлення? Діячі українського відродження не мали інститутів, академій, авторитетних учених і всеможніх урядів. Одначе, мова, вироблена за таких обставин на українській граматичній основі, стала рідною для народу. Якби вона була „ненародна", як вважаєте Ви, чи могла б вона здобути визнання широкого загалу? Той же факт, що всяка мова запозичує якийсь відсоток лексики з інших мов, нітрохи не применшує її вартостей. Згадаймо башку, ямщика, ярлик та іншу тюркську лексику в російській мові.

Процес вироблення мови вимагає століть, а українці Галичини за півстоліття (1848-1900) виробили мову (на Вашу думку недосконалу), лексика якої глибоко закоренилася в українській літературній мові. Процес творення — це процес росту. Візьмім російську мову часів Катерини II. Якою незграбною й неприродною вона видається російським людям сьогодні! Яка суміш германізмів, польонізмів та інших-ізмів! Чи дає це нам право знаважливо ставитися до мови тих часів? А тоді ж у Росії існували вчені колеґії на чолі з Академією Наук, яких у Галичині не було. Підпорою галичан була самодіяльність і палке бажання зберегти національне (руське) обличчя свого народу. Така діяльність мала б викликати не осуд, а замилування, тим паче у росіян. Це зворушливий приклад невмирущости руського духу! Тут би братам і прийти на поміч відторгнутим родичам піднятися з праху. Аж ні. Братній цар утяв усі спроби й східних українців розвивати свою культуру.

Дивно й інше. Чому росіян дратує наявність тих чи тих слів у мові українців. Я не думаю, що хтось, окрім самих українців може краще розсудити, які їм вживати слова. Сьогодні нема окремо галицької і окремо наддніпрянської української мови, а є одна українська мова. Усякі ж спроби розбратати український нарід виглядають далеко не по-братньому. Розділити українців, створили український варіянт Карабаху — жагуча мрія кремлівських марксистів-ленінців. І тому, гальмуючи видання й поширення „Ахіпелаґу ҐУЛаг", вони публікують навіть непохвальні для них матеріяли, де однак міститься підігрів для чвар між східніми й західніми українцями.

Так, Кремль плекає цю мрію. І для її здійснення мобілізовано нині і незліченний штат КҐБ, і вищу церковну ієрархію, і всіх виконавців підступних задумів імперії. Ця мрія захопила їх саме тепер, коли в колишній Галичині за рішенням місцевої влади демонтовано десятки пам'ятників вождям Жовтня. Опоненти тоталітаризму мали б такий біг подій тільки вітати, а виходить навпаки — з їхнього боку лунають безпідставні докори на адресу тих, хто скидає з п'єдесталів збанкрутілих кумирів, докори, сполучені з прямою чи посередньою обороною марксистських владарів. Щось подібне мало місце і в революцію 1917 року. Чи не повторюються сьогодні помилки тієї безславної доби?

Про русских та руських. До Вашої зауваги, що 1848 року галичани називали свій орган „Головна Руська Рада", треба додати, що термін мав поширення в мові галичан аж до 1916 року. Але окупація Галичини 1916 року російськими військами і заслання Митрополита Андрея Шептицького разом з низкою руських діячів на Сибір остаточно переконали галичан відмовитися від стародавнього імени руський, аби в термінологічному відношенні не складати одного цілого з імперськими русскими. Отож у цій словесній самообороні українців завинила зовсім не Австрія а та ж таки російська імперія.

Закінчення буде.

Англомовний пасквіль О. Буцька

Olexander M. Butsko, "Never to be forgotten", Ukrainian Society, Kiev, 1986, 63 pages.

Олександер М. Буцько, член ради й пресовий аташе Української ССР постійної місії до ООН, є автором вищезгаданої англомовної публікації. Тому, що О. Буцько є частим відвідувачем наших різних українських установ, бажаним є, познайомити нашу читацьку публіку з писанням представника української місії до ООН.

У повищій пасквільній публікації він лає голову Українського Центрального Комітету проф. Володимира Кубійовича, бандерівців-групи українських націоналістів, які після окупації німцями Львова, 30-го червня 1941 року проголосили український уряд, українських націоналістів фракції Бандери й Мельника, УПА і „Уніятську Церкву" — мовляв усі вони колябoрували з нацистами.

Він згадує, що 23-го вересня 1942 року, разом з українськими націоналістами нацисти знищили на Волині 2,875 сіл, спалили 715 домів і вбили маси народу, в тому 1,620 дітей, а під час каральної операції літом 1943 року окупанти і їх лакеї (українські націоналісти) зігнали 850-мешканців, головно дітей і жінок, села Малин, Рівенського району, до церкви й стодоли і там спалили їх живцем. Після того спалили ціле село.

Автор продовжує, що вклад ОУН у німецьку воєнну машину був значним, включно з вербуванням охотників до кількох СС дивізій. (Не подає Буцько назв тих дивізій).

Там далі читаємо, що в половині грудня 1942 року нацисти разом з українськими націоналістами зробили експедицію проти совєтських партизанів у північносхідньому районі Рівного. Не знайшовши партизанів, вони зігнали людей і місцевого священика до церкви, яку замкнули й підпалили і там усі люди згоріли живцем. Опісля вони запалили ціле Старе Село. Кати замордували в тому селі 700 осіб — жінок, дітей і старших.

Усім нам відомі звірства німецької окупації України й ті величезні жертви українського народу в боротьбі з брунатним і червоним фашизмом. Буцько згадує про нюренберзький процес над німецькими воєнними злочинцями, але забув згадати, що на тому процесі повинні були сидіти на лаві обвинувачених і сталінські прислужники, які були союзниками нацистів.

Буцько закінчує свою публікацію, що „Ми пам'ятаємо це все, бо це є щось такого, яке ніколи не можна забути!". Очевидно, звірств ані німецького, ані московського окупантів — ніколи не можна забути. Нашим гаслом повинно бути — такого більше ніколи!

Приписувати українським націоналістам і УПА коляборацію з нацистами, то це звичайна комуністична лайка. Усім відома затяжна боротьба УПА проти німців і комуністів, яка продовжувалася до 1950 року.

Багато наших патріотів в Україні покаялися за свої минулі промахи. Вже найвищий час, щоб О. Буцько також застановився над відворотною стороною комуністичної медалі і написав про звірства 73-річного комуністичного терору в Україні.

Микола Бараболяк

ПРО ОДНУ ТЕЛЕПЕРЕДАЧУ І ЩЕ ДЕЩО

Чули, як то нещодавно Саддам Гуссейн пошився у дурні. Виринула була думка, що для з'ясування світові справи Кувайту безпосереньо, іракська телевізія передасть слово Буша, а американська — Гуссейнове. Буш переслав своє слово і воно було подане в багдадській телевізії. З черги Гуссейн переслав своє слово прямо до Державного департаменту у вірі, що це відомство накаже його передачу на американських телевізійних сітках. Та що виявилось? Коли слово Буша тривало вісім хвилин, то передача Гуссейна забрала б годину і чверть. Коли удар слова Буша до народу Іраку сконцентрувався на одному, на тому, щоб вказати на безвихідність ситуації Іраку і поінформувати народ, то Гуссейн хотів передати цілу тираду про те, як арабський народ терпить під европейськими колініялізмами, і чому їхня правда мусить перемогти. Ніхто не попередив Саддама, що телевізійні сітки тут — це приватні підприємства, що навіть Президент мусить прохати про час для його передач, та що нікотра сітка не піде на передачу такої довгої промови. Все ж CNN передала промову у цілості... але о 1-ій годині ночі.

Ми теж намагаємось іноді використати засоби масової інформації для промощування нашого національного інтересу. Але чи не робимо це, часом, так незуґарно, як Гуссейн? А чи й формуємо наші енунціяції-заяви до себе самих у таких формах, що вони можуть мати побажаний вислід? Звичайно не маємо сподіваного результату, бо не здаємо собі справи з того, що живемо в епоху відеокультури. Якщо йдеться про енунціяції — заяви для внутрішнього вжитку, то тут грішимо головно тим, що всякі наші „заяви", „заклики" та інші форми вияву думки у пресі, а промови на зборах — задовгі, а ми вже так звикли до сконденсованих форм вияву думки на телефізії і в радіо, що не маємо терпеливости на довге „повчання".

Ми чули енунціяції президентів ЗСА, коли вони раз у році з'ясовують „Стан Унії"? Звичайно триває це півгодини. А там заторкнені всі проблеми держави, від екології і виховання — до статусу з усіми майже народами світу. А ось недавно говорив президент Буш про так вітальне нині для Америки — бюджетне питання. Десять хвилин! А сказав усе, що треба. (А у нас іноді той, хто тільки „представляє" промовця, говорить довше як ціла промова Президента Америки у важливій державного значення матерії).

Ніколи не забуду того, що сказав мені про підготову духовний провідник молоді в коледжі, з яким я був зв'язаний. Це було у 1960-их роках, у часах бунтів студентів. Його проповіді тривали 5-7 хвилин. А які були змістовні! Церква завжди була повна студентів. На мої признання за ці проповіді, він з'ясував мені, де секрет: недільну проповідь я зачинаю готувати в понеділок. Це перша редакція. Пишу її наново кожного дня до суботи. В понеділок вона довга на 30-40 хвилин, а в суботу скорчиться деколи до п'яти хвилин.

Щоб наші заяви мали відлуння треба над ними теж добре попрацювати. Енунціяції Президента ЗСА опрацьовуються і стилізуються дуже старанно, заки вони побачать денне світло.

Думка передається словами. Але можна її обмотати десятками, а то й сотками слів, і так замотати, що їй і лиця з-під них не видати. Це те, чим ми, звичайно, грішимо. А працювавши над змістом, можна його опромінити і ним захопити, чи, коли треба, переконати. Я не торкаю тут питання свободи думки, котрої у нас не визнається. Це окреме болюче у нас питання. Мені йдеться про форми її передачі і успішности, коли це є завданням.

Епоха відео і радіо вимагає сконденсованости стилю і від того нам не втекти. Те мусимо узяти до уваги, коли хочемо, щоб наша думка мала відлуння і перемагала. На жаль, ми оперуємо методами і трафаретами, які ми імпортували ще з дому. І годуємо себе довгими громадськими і політичними „заявами", „зверненнями", „меморандумами" статтями у пресі і подібними енунціяціями... і нарікаємо. Грішать цим недоліком теж усякі „послання" церковно-релігійного характеру. Візміть для

(Закінчення на стор. 4)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПОЛЬСЬКІ УЛАНИ БИЛИ ТАКОЖ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ

В „Свободі" із середи 10-го жовтня, у передовиці „Страх перед зривом України", де описана польська пацифікація Галичини в 1930-му році, є між іншим, також написано, що „улани... немилосердно били палицями свідомих селян". Не тільки селян били улани, але також побивали українських учителів, лікарів і католицьких священиків.

Правда, вони не відважилися арештувати у Львові Архиєпископа Івана Бучка. Одначе, довідавшись, що Владика виїхав поїздом зі Львова у напрямі Підгайців, шукали за ним у Підгайцях. Владики тоді не були у Підгайцях, бо він поїхав інкоґніто до Зарваниці відвідати там тяжко побитого польського уланами завідателя Зарваниці, отця Василя Головінського. В Підгайцях улани побили о. Блозовського, а в Богатківцях о. Мандзія, Тяжко тоді побито також інших українських священиків. Про ці звірства докладно писала газета „Америка" з 20-го листопада 1930 року. Докладні джерельні матеріяли, як також відгук міжнародної преси, є поміщені у книжці „На вічну ганьбу Польщі", яку видав в Празі в 1931 році Провід Українських Націоналістів. Ту історичну правду треба пригадати особливо тепер, коли деякі брати-українці, і то навіть Владики, повторюють нікому непотрібні „вістки" при мниму співпрацю українського католицького духовенства з Польщею. Такої співпраці ніколи не було і нема.

Поширювання непотрібних пологосок і згірдливі вислови про „уніятських" священиків, ідуть на користь тільки нашого спільного ворога. Польська політична поліція ненавиділа і переслідувала українських католицьких священиків, бо вони своєю працею на селі і своєми проповідями підтримували національну свідомість народу.

Іван Головінський
Ню Бранзвик, Н.Дж.

Валентина Стрілько
директор школи у Гнідині

„ЗАСМІЯЛИСЬ ЗА МОРЯМИ"

I.

(Статтю редакція отримала від Шкільної Ради в ЗСА)

„Засміялись за морями ненависні буржуї, де вже їм тягатись з нами, де вже їм ходить в бої", — такий шедевр поезії з „глибоким" ідейним змістом пропонує читанка для III кляси шкіл з українською мовою навчання. За морями, то, без сумніву, б засміялись, якби прочитали такі перли, а нам і нашим дітям не до сміху. На чому вчимо маленьких школяриків, які зерна сіємо в дитячі душі?

Починаючи з „Букваря", а далі щороку пропонується дітям запам'ятати, що „партія Леніна — сила народная до комунізму нам вказує шлях!". Знати, що „Ленін радіє за ваше щасливе дитинство", що „нам дорогу осяває світ Кремлівської зорі", що „Жовтень Великий приніс нам свободу" і таке інше. Гортаю „Буквар". Напочатку все, що завгодно: малюнки-казки, овочі, фрукти, телята, коні, літаки, машини, телевізори, ведмеді, лисиці і т.д. Немає найголовнішого: мама, тато, рідна хата, рідна мова, Україна. Зате на сторінці перед вивченням першої букви „А" (ст. 18) (зверніть увагу: діти ще не знають жодної) великий малюнок, де написано: „Конституція (основний закон) Союзу Радянський Соціалістичних республік", а поруч герб Совєтського Союзу (про герб України навіть ніде й не згадується). Чомусь ілюстрацією до вивчення букви „А" служать якісь заморські звірі: акули, крокодили, мавпи, страуси... а не ті, що живуть на Україні.

А чому б не дати дітям з перших днів те, що тут поруч з нами, на їх рідній землі. Саме це є основою формування людини, з усвідомленням, якого вона роду-племени, чиїх батьків. Пригадую, як один з наших учнів з гордістю сказав: „Я син своїх батьків". То був хороший хлопець, якого й справді виховали батьки. Ті, хто вчився за такими печерного рівня підручниками не скажуть так, бо навіть на сторінці 20-ій де написано „мама, мами, мамі", вгорі намальовано, щоб ви думали? літаки й ракети. На всю сторінку. І більш нічого.

Ось так, і це ще нічого. Чомусь майже на кожній сторінці намальований кльоун – це найголовніший герой „Букваря", а на багатьох малюнках прапори, плякати, де „Слава КПРС" (стор. 50) „Слава Жовтню", (стор. 51) „Ми вірні справам Леніна" (стор. 51). А далі в „Читанках" вже безцеремонно „Сьезду КПРС — достойную встречу" (стор. 256, 3 клас). Навіть на прогулянці діти з прапорцями. Нарешті, знаходжу текст „Київ" (стор. 89) „Понад сорок років тому воіни Радянської Армії звільнили від ворогів головне місто, України — Київ. Воно загоїло рани війни". Оце і все. Автори, правда, ще поспішили додати: „Славне місто України, брат великої Москви". (стор. 91). „Це вже інтернаціональне виховання, — думаю я. Але знаю, що його ніколи не буде на голому місті, там де навіть не зґоджується Україна, не може бути братнього почуття до когось іншого. А дітям пропонується усвідомити, що „Наша Батьківщина — Радянський Союз". Так зразу це твердження асоціюється з словами безликої пісні: „Наш адресс не дом и не улица, мой адресс — Советский Союз".

На такій же оптимістичній ноті закінчується перша, найголовніша дитяча книжка: Розквітай, Вітчизно, щедро зацвітай, ми живем щасливо, любим рідний край". Читаючи, ще більше заполітизовані, безліч просто абсурдних речень та думок, які нині звучать навіть іронічно: „Ми переможем! В нашій-бо землі і правда, й сила, й влада у Кремлі" (стор. 203, 4-та кляса), „Славимо велич Вітчизни могутньої, дружби народів опори в віках" (стор. 3, 3-тя кляса), (як це зрозуміти „дружби народів опори в віках?" і як це пояснити дітям), „Наше ім'я — жовтенята, юний наш зоряний світ" (?) (стор. 78, 3-тя кляса). „Співаймо нині гарно й радо! Виходьмо дружно на парад" (стор. 82, 4-та кляса).

На обрії хмаринка,
І дощик накрапає,
Та серце винозоре,
І видно далину (стор. 218, 3-тя кляса).

Що будуєм і що маєм,
Все від Жовтня почалось (стор. 76, 3-тя кляса)

За мир у всьому світі
Це за пісні й поля,
Що правдою повиті
Як голос із Кремля (стор. 306, 3-тя кляса).

У той час, як країна переживає дуже важку кризу, коли існує талонна система, наші діти прочитають в підручнику: „Все в тебе є — для будня, і для свята" (стор. 314, кляс). Правда, для нинішньої ситуації дня більш актуально звучить інший шедевр:

Як піду я межи люди,
Та й що треба роздобуду
Та й що треба розшукаю (стор. 154, 3-тя кляса).

Саме в такий спосіб діти будуть допомагати своєму народові „будувати найкраще, найщасливіше комуністичне життя", „а називається це нове, по-справжньому щасливе життя — комунізм!", а „Комунізм" — це справедливість і правда, це спільна праця для спільного добра. Це безстрашні дороги вперед і вперед, у пошуках нового. Це наша мрія про щастя і життя красиве й благородне" (стор. 262, 3-тя кляса).

На шляху до комунізму.

В труді .. й боях зросла держава Рад,
і слави й щастя світла Батьківщина,
і розквіла, як зоряний той сад,
її дочка — Радянська Україна (стор. 32, 4-та кляса).

А вже про капіталістичний лад, про безробіття та ненаситних мільйонерів начитаються наші діти страхів. І ніяк не можуть второпати гнідинські школярі, чому такий „ненажерливий" капіталіст, як Роман Воронка привіз із ЗСА сотні комп'ютерних систем і безкоштовно подарував школам і нашій в тому числі, і чому саме українська діяспора надсилає до Гнідина матеріяли (в нас їх і при бажанні не купиш) для гурткової роботи: нитки, фарби, бісер, книги, все необхідне. І спробуй все пояснити дітям, коли за підручником там, за морями — „ненаситні вороги" „ні на мить не забувай, що й вороги є зовні" (стор. 282, 3-тя кляса). А ось і ще виявляється, „що весь світ тримається на зварних швах, а якщо уявити на хвилинку, що всі зварні шви лопнули, то від нашого світу нічого не залишиться".

Закінчення буде.

Роздача Союзових нагород для молоді в Чикаго

„Рідна Школа", яка провадить курси українознавства при Центрі св. Йосифа в Чикаго, роздала нагороди і відзначення учасникам конкурсу писання есеїв та афішного мистецтва. Церемонія відбулася в суботу, 22-го вересня. Темою конкурсів було: „Яке значення має для мене Батько-Союз?". В конкурсі малювання афіш учасники мусіли зобразити Батька-Союз (уособленного УНС).

Ґльорія Пашен, заступниця головного предсідника УНС, вручила нагороди таким учням: другу нагороду та грамоту Іванні Вербовській, 13 літ, двотомову англомовну енциклопедію українознавства, яку фінансував УНС за писання есеїв, як також відзначення за найкращий есей в Окрузі Чикаго, Анджеліні Ватраль, 13 років, англомовну „Історію України" М. Грушевського як третю нагороду; Юлії Станик вручено відзначення за найкращу афішу в Окрузі Чикаго.

Заступниця головного предсідника Ґ. Пашен (справа) і директор школи І. Дмитерко (зліва) з нагородженими учнями.

Грамоти за участь в конкурсі есеїв отримали: Марко Івашко, Юлія Хитровська, Іванна Вербовська, Анджеліна Ватраль, Тамара Крейвінс та Іван Вікнюс.

Грамоти за участь в конкурсі малювання афіш отримали: Юлія Станик, Наталя Засадна, Христина Хитровська, Павло Раєн, Деніс Раєн, Андрій Савула, Іван Вікнюс, Люба Ващур, Йосип Длуґош і Соня Оснач.

Крім вищеподаних відзначень Ґ. Пашен передала до бібліотеки школи св. Йосифа, як дарунок від УНС книжку „Різьба в Україні". В імени школи Ірина Дмитерко, директор школи, прийняла книжку.

В церемонії також брала участь Левка Панків, учителька 6-ої кляси.

П. Л.

На „Тризубівці" відбувся тенісовий турнір

У суботу і неділю, 29—30-го вересня, відбувся на „Тризубівці", в Горшамі, Па., 3-ій осінній і третій цього року тенісовий турнір. Турнір зорганізувала тенісова ланка „Тризуба" і відбувався він в рамках святкувань 40-ліття УСО „Тризуб".

В групі жінок перше місце здобула Слава Павлічка-Лі перемогою над Іванкою Федик вислідом 6—2, 6—4. Змагання за третє місце виграла Марійка Павлічка-Татунчак проти Люби Бугай, 6—2, 6—0.

У групі чоловіків було багато цікавих і завзятих змагань. У фіналі Юрій Савчак переміг Павла Ролика вислідом 6—4, 3—6, 6—0. У півфіналі Ю. Савчак переміг Ярослава Тимкова 7—5, 6—1, а Ролик Юрія Грабця, 1—6, 6—2, 6—4. Змагання за третє місце виграв Я. Тимків проти Юрія Грабця, 3—6, 6—2, 6—1. Також цікаві мечі були Роберта Лі з Юрієм Попелем, Ю. Грабця проти Ігоря Бугая, Олександра Михалюка проти Володимира Дзівака і Любка Олесницького з Богданом Сірим.

Організатори, гості і деякі з учасників турніру на „Тризубівці".

Нагороди, які уфондував Тенісовий Клюб УСО „Тризуб", вручили переможцям інж. Ігор Чижович, голова УСО „Тризуб", Ярослав Козак, голова УСЦАК-Схід, Роман Савчак, колишній багатократний голова УСО „Тризуб", і інж. Ю. Савчак, провідник змагань.

Слідуючий турнір на „Тризубівці" є запланований на 4—5-го травня 1991 року.

Придбайте підручник української мови

Вивчення української мови на поселеннях є одним з найголовніших наших завдань. Для улегшення засвоєння цього дуже важного предмету Шкільна Рада видала дуже корисні й легко доступні підручники української мови Богдана Романенчука для шкіл українознавства й особистого користування (самоосвіти).

Перша частина: „Українська мова, граматичні й правописні вправи", рекомендується для молодших кляс (від 3-ої до 6-ої кляси);

Друга частина призначена для середніх і старших кляс (7-ма, 8-ма, 9-та і 10-та кляси).

„Граматика української мови" Д. Кислиці, частина друга „Синтакса", призначена для старших кляс (11-ої і 12-ої).

Рекомендуємо батькам придбати ці підручники для своїх дітей, а також для осіб, які хочуть опанувати знання української мови, особливо в цих часах, коли Україна потребує нашого спілкування і зустрічей з нашими братами і сестрами.

Шкільна Рада

Концерт вдячности

Заходом Українського Культурного Осередку в Лос Анджелесі, Каліф., відбулась в залі УКО 23-го вересня цікава імпреза, а саме: „Концерт вдячности", який влаштувала група новоприбулих з України баптистів. Ввесь дохід з цього концерту був призначений на ліки для хворих після катастрофи в Чорнобилі і на потреби Руху.

Організатором цього концерту був проф. Володимир Сухий. В особливо важких умовах він згуртував молодих людей і заснував симфонічну оркестру і мішаний хор, яким диригувала його дружина Лідія. Л. Суха є також професійною скрипачкою і співачкою. Донька їх Оксана — піяністка, син Роман — скрипаль і співак. Репертуар концерту був оснований на релігійних піснях. Пастор Володимир Дацюк виконував ролю конферансьє. В програмі концерту були виступи мішаного хору, оркестри, сольові вокальні та інструментальні точки, деклямації, вокальні й інструментальні ансамблі. Мішаний хор відспівав три пісні: „Отче наш" — почаївський напів, „Дайте світло" — старинна пісня з особливими перекличками, які дали початок поліфонії в українській музиці, і „Боже наш, Тебе ми благаєм". Хоч в хорі бракувало басів, дириґентка зуміла осягнути гармонійний балянс голосів. Зрівноважена динаміка надала пісням бадьорого звучання.

Симфонічна оркестра складалася здебільша з початкуючих музикантів. Ця оркестра, яка має в основі головні інструменти симфонічної оркестри, відіграла під дириґентурою проф. Сухого три твори: „Коли я піднімаю зір" — обробка псальму, „Прибуть Ти з нами" і імпровізацію проф. Сухого на тему „Реве та стогне".

Мабуть, найбільш ефектовною точкою програми був виступ Лідії Сухої, яка з чуттям відспівала пісню „Поле моє, ниво моя" — музика Діни Джулай, слова Даніка. Легка нескладна мелодія, сантиментальні слова і мистецьке виконання цієї пісні перенесли публіку думкою в Україну. Грімкими оплесками і вставанням з місць публіка висловила співачці признання за її спів. Приємне враження робили вокальні ансамблі, які в різному складі виконували легкого жанру пісні в стилі В. Івасюка, наприклад, „Журавлі", „Хочу з тобою буть", „Чи ти чув, як шепче вітерець" та інші. Роман Сухий, син проф. Сухого, відспівав у супроводі скрипки і фортепіяну „Зійшла зоря" і „Владико неба і землі". Інструментальне тріо — скрипачки Лідія Суха і Айлін Естее та піяністка Солвіта відіграли популярне тріо Моцарта.

Не маю можливости відзначити в цьому дописі всіх виконавців, які брали участь у концерті. Зате можна ствердити, що всі вони намагалися осягнути найвищий рівень мистецького виконання.

Концерт закінчився заключним словом голови УКО Богдана Стуса, в якому він подякував цілій групі за те, що дала нашій громаді можливість налюбуватися рідною піснею і хоч мрією перенестись в Україну. Головним організаторам імпрези подружжя Сухим передано китиці квітів під оплески вщерть виповненої залі. Імпреза закінчилася спільним відспіванням „Ще не вмерла".

Плекання нашої пісні в її чистій формі — це один із процесів необхідних до втримання нашої музичної культури на її високому рівні. Тому невтомна праця проф. Сухого заслуговує на увагу громадянства і на побажання дальших успіхів в його праці.

Ігор Лесик

Зустріч трьох національних громад в Дітройті

Відзначення роковин початку Другої світової війни, яка почалася німецьким нападом на Польщу, українська, польська і жидівська громади відзначили 10-го вересня спільно, вже дев'ятий раз. З бігом цього часу, можна було відчути, як поступово зменшувалися в промовах спогади про саму війну, а виринали проблеми біжучого дня, які, в якийсь спосіб, доторкали ці три національні групи.

Кожна громада старалася мати за свого промовця визначну людину, яка гідно репрезентувала б її та внесла б щось нового і цікавого до програми зустрічі. Спільним знаменником цих груп є мільйонові жертви людей в ті роки лихоліття.

І ця свідомість, що немає тут одних покривджених більше чи менше та бажання шукати злагоди непорозумінь, запевняє спокійний, гармонійний перебіг цієї зустрічі, а також дозволяє на вироблення особистих близьких контактів між окремими учасниками.

Під тим оглядом характерним був виступ голови Палати адвокатів в Польщі, члена польського сенату М. Беднаркевича. Він почав повідомленням, що сенат Польщі засудив акцію примусового висилення 150 тисяч українців з рідних земель. Акція „Вісла" була брутальна і завдала великих кривд і терпінь українцям, мешканцям Польщі. Минув вже той час, коли говорилося, що в Польщі нема національних меншин. Сьогодні уряд свідомий цього, що треба підтримувати їх школи та сприяти їх культурному відродженню.

Від українців промовляв д-р М. Л. Григорчук. Якщо ходить про зміст та спосіб виголошення, це була найкраща промова з усіх трьох. Він вказав на той факт, що протягом віків кожна з цих національних груп уважала, що дві інші її кривдили. Але сьогодні настав час, і доказів на це маємо багато, що народи думають більше про майбутнє і вчорашні вороги подають собі руку, що запевняє мир і гармонійні сусідські відносини. Суспільно-політичні угрупування в сучасній Україні беззастережно висувають принцип вільного розвитку національних меншин та рівнорядного становища під правним оглядом. Сьогодні в Україні, в її головних містах, вже існують жидівські товариства, існують польські школи. Спільні позмови далі запевняють гармонійне співжиття. І той факт, що ми тут зійшлися, це також доказ, що хочемо забути прикрі події минувшини, а думаємо про майбутнє.

Від жидівської громади промовляла жінка сенатора Левіна. Вона також підкреслила спільність поглядів на трагічні події минулого, але треба думати про майбутнє та працювати над поліпшенням взаємних відносин. Америка мусить стояти на сторожі порядку у світі. Демократія, вільний ринок та пошанування прав інших народів запевнять мир у світі. Поширення міжнародних контактів, виміна студентів, наукові конференції потягнуть за собою поліпшення взаємних відносин. Перехід від комунізму до капіталізму у Східній Европі не має прецеденту в історії. Тут Америка повинна прийти з допомогою.

Глибокою та змістовною молитвою почав цю зустріч о. Максим Кобасюк, а закінчив її молитвою польський священик.

Зенон Василькевич

ОДИНАДЦЯТЬ ДНІВ після того, як був відкинений компромісний плян фінансового бюджету, Палата Репрезентантів проголосувала у вівторок ввечорі, 16-го жовтня, за новий демократичний плян, який різко збільшить податки багатшої верстви населення. Але президент **Джордж Буш заявив, що він накладе вето на рішення** Палати, вважаючи, що більший тягар бюджетового дефіциту повинен впасти на плечі середньої кляси американців. Перебуваючи в Ґлен Еллин Ілл. на передвиборчій кампанії, Джордж Буш назвав плян, затверджений Палатою Репрезентантів, „демократичним" та проголосив, що „цей плян підвищить податки працюючим чоловікам і жінкам в цій країні, я цього не допущу".

ТРИ АМЕРИКАНСЬКІ ВЧЕНІ в ділянці теорії фінансів стали лавреатами Нобелівської премії з економіки. 63-літній Геррі Марковіц — один із творців теорії оцінки банкових паперів. Два наступних лавреата економісти — Мертон Міллер та Вілліям Шарп, в своїх працях базувалися на теорії Г. Марковіца. Преміяльний фонд з економіки складається з 4 міл. крон (700,000 дол.). Ця сума буде розділена між трьома вченими та урочисто передана 10-го грудня, в день смерти Альфреда Нобеля.

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що в суботу, 22-го вересня 1990 р. відійшла у вічність наша найдорожча

ДРУЖИНА, МАТИ І БАБУНЯ

бл. п.

ІРЕНА БАЛКО

ПАНАХИДА була відправлена в п'ятницю, 5-го жовтня 1990 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Талярського в Гартфорді, Конн.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 6-го жовтня 1990 р. в українській католицькій церкві св. Михайла в Гартфорді, Конн. і на українському католицькому цвинтарі ім. св. Івана Хрестителя у Ґластонбури, Конн.

У великому смутку:

муж — ВОЛОДИМИР БАЛКО
син — д-р ОЛЕКСАНДЕР БАЛКО
невістка — СУЗАННА БАЛКО
внук — ОЛЕКСАНДЕР БАЛКО, мол.
внучка — ЛЯРИСА БАЛКО
ближча і дальша родина в Америці й Україні

Одна з небагатьох

Від 10-го до 24-го червня в галереї ОМУА в Ню Йорку була відкрита виставка картин Стефанії Мирошниченко. Не часто можна бачити виставку, яка мала б таку різнорідність тематики та малярської техніки. Не було б чимсь особливим, якби малювала картини людина, що присвятила малярству ціле своє життя, але Стефанія Мирошниченко до таких не належала. Вона попробувала орудувати малярським пензлем тоді, коли інші вже кінчали свою кар'єру.

Народилася вона у Львові в 1899 році. Ще в школі учителі рисунків відзначили її праці. Одначе через складні життєві умови, сімейні обов'язки, не думала про малярство. Лише після Другої світової війни, коли еміґрувала до Америки, пройшла курс основ малярства в школі Любомира Кузьми. Тоді почала малювати і тут проявився її талант. За відносно короткий час, приблизно 10 років, вспіла намалювати 300 різних картин. Брала участь у збірних виставках ОМУА в Ню Йорку, де демонструвала такі картини як „Дівчинка з котом", „Фантастична комаха", „Фантазія" та інші. Ніколи не мала своєї власної виставки, можливо з надмірної скромности чи недооцінки своєї праці. Тому зрозуміло, що деякі картини залишилися незакінченими.

Посмертну виставку картин Стефанії Мирошниченко організували її дочки. Експоновано 60 картин.

Вже при вході на виставову залю, при першому погляді на картини створюється почуття якогось особливого тепла. Нічого різкого, м'які лінії, заокруглені форми, переважають ясні кольори. Домінуючими є людські постаті з їх скомплікованим світом внутрішніх переживань, що втілений у певну малярську форму. Світ цей є світом і самої мисткині, що була без сумніву непересічною індивідуальністю. Спосіб, в який вона нам це передає, оригінальний і, мабуть, не для кожного зрозумілий. Мисткиня не просто малює бачене, вона потрапить підстерегти у природі те, чого інші не бачать. Маючи буйну уяву, змальовує не раз реальний світ у фантастичних формах, природа і людина пов'язані між собою. Проте абстрактне завжди має конкретний зміст. Зустрічаються і елементи персоніфікації природи, як це ми бачимо на картині „Осіння задума".

Особливу увагу звертає на себе легкість рисунку Стефанії Мирошниченко, що дає їй змогу з невимушених восьми заокруглених ліній створити повну виразу картину дитячої голівки.

Тема материнства, материнської любови представлена цікавими образами, не раз з символічним значенням, наприклад, образ „Материнство", де на розбурханих хвилях океану (алегорично — хвилях життя), матері нахилені над своїми немовлятами. Зображене це м'якими лініями тільки в зарисах. Ясні сильветки матерів і дітей творять одну цілість і є контрастом до темних хвиль океану.

Зовсім оригінальними є два образи „Жіноча постать" ч. 1 і ч. 2, одна жінка в сидячому, друга в напівлежачому положенні, обі із спущеними головами, лиць не видно, вписані в коло, що є наложене на квадратну шахівницю.

Дуже цікаве рішення малюнку, бо якраз те, що ми не бачимо їх облич в особливий спосіб підкреслює їх внутрішній душевний стан. В окрему групу можна виділити п'ять різних ангелів. Тло картин гармоніє з кольором волосся і одягу. Ангельське вбрання з вишивкою, але у кожного ангела іншою. Лиця одуховлені, в очах вираз спокою. Не бракує на виставці теж квітів живих, мертвих та фантастичних, які немов доповнюють цей духовний світ персонажів, що їх нам демонструє малярка.

В загальному виставка просякнена життєвим теплом, лагідністю і добротою, материнською любов'ю та ніжністю. І хто знав Стефанію Мирошниченко, той мав нагоду ще раз зустрітися з її духовною особистістю, втіленою у картинах, хоч її вже немає серед нас.

У. С.

Ніхто...

(Закінчення зі стор. 1)

враз із так благородною ціллю не можна пропустити. Але більша кількість публіки це одна із турбот, що привела молодих організаторок до „Свободи".

Ми питаємосоя їх чи їхній Відділ СУА, так як подібний в Ню Йорку, можна назвати „молодечим". Вони пояснюють, що цей Відділ існує вже 25 років та до недавна мав радше старших віком членок. Але наші три енерґійні гості рішили „відмолодіти" відділ і враз із четвертою віком рівною товаришкою вступили до СУА у Картереті і почали шукати за новими шляхами діяльности. Ось, наприклад, вони вже другий рік влаштовують безплатні міряння тиснення крови під час Служби Божої, біля української католицької церкви, бо серед них є відповідні професійні сили. Це відбувається щотри місяці і спершу люди ставилися до такої справи з певною резервою, але тепер у них вже щораз більше „пацієнтів".

Бенефіс, перед яким стоять, це їхня друга спроба самостійно щось доброго зробити. Вони вже розіслали сотки запрошень, включно із запрошенням до жінки Президента Барбари Буш та дружини губернатора Ню Джерзі Лусинди Флоріо. На жаль, від них дістали вони відмову, але надіються на місцеву американську публіку, а вже особливо на українську зі самого Картерету і з околиці. Отже пішли запрошення до наших церков, до молодечих, жіночих організацій та інших. Вони їздять тепер із такими запрошеннями по цілій околиці. І нам залишають більшу кількість цих гарних повідомлень та просять про розголос.

Як не дати поміч цим молодим жінкам, які працюють так завзято, щоб зробити корисне діло?

До речі, вступ на бенефіс лише 10 дол. для дорослих і 5 дол. для дітей.

Про одну...

(Закінчення зі стор. 2)

прикладу ці „Послання" з нагоди свят, як Різдво, поміщувані у щоденній пресі, напоєні цитатами Св. Письма, які підходять до релігійної преси, але не світської, де читач усякий. Чи не підходив би до цієї преси радше короткий привіт, де висунено б у сконденсованій формі пекуче релігійне і національне питання дня, але дослівно в кількох реченнях. Це переводний гріх не тільки нашої преси на поселеннях. Грішить тим це більше преса в Україні. Коли це пишу маю перед собою київську „Літературну Україну" з 27-го вересня і в ній замениту статтю Сергія Плачинди п.з. „Як нам далі жити?" Синтеза нашої політичної дійсности, якої не найдете деінде. Але коли б хотіти передрукувати її у „Свободі", не стало б всіх її чотирьох сторінок! І я ледве докінчив читати, хоч яка цікава! Коли б сконденсувати її навіть до третини, мала б більший успіх. Живемо і в Україні темпом круторогих волів!

Такі і подібні думки насуваються, згадуючи неуспіх Саддама Гуссейна з його намаганням вплинути на публічну опінію в Америці. Яка справедлива і велична не була б чия думка, треба щоб слова, якими намагається її передати, мали магнетну суцільність і короткість хвиль, що її пересилають. Це ж стосується тем, коли передаємо думки через мікрофон!

Пишемо послання, відозви, заклики, заяви статті у пресі й інші енунціяції, виголошуємо промови, а все з метою, щоб зрушити читача чи слухача, а принаймні половини читачів чи слухачів не досягаємо, хоч би як змістовним було написане, бо воно... задовге.

Усім нам притаманний цей гріх! І між тими „грішними" не перший, але і не останній — є я! Написане можна б написати коротше і краще коли б... писати наново, хоч раз!

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:
„Свободи" ☐ „Українського Тижневика" ☐ „Веселки" ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:
Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....

Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....

На зміну адреси проситься ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ ВІД 2-3 ТИЖНІВ

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЮРІЙ САЛО, член УНС Відд. 291-го ім. Т. Шевченка в Клівленді, Огайо, помер у вересні 1990-го року на 47-му році життя. Нар. 1943 року в Україні. Членом УНС став 1972 року. Залишив у смутку дружину Марію, синів Христофора, Михайла і Юрія мол.; дочку Катерину, маму, сестру і пасербів: Михайла і Ярему. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Віра Напора, секр.

СЕМЕН КОВАЛЕВИЧ, член УНС Відд. 355-го Т-ва „Запорозька Січ" в Ст. Джозеф, Мізурі помер 19-го вересня 1990 року на 78-му році життя. Нар. 1911 року в селі Перегінсько, Долина, Україна. Членом УНС став 1971 року. Залишив у смутку дружину Олену, трьох синів Ярослава, Євгена і Дорка, сестру Стефанію Щавінську, чотирьох внуків, двох правнуків та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 22-го вересня 1990 року на цвинтарі Мт. Олівет в Ст. Джозеф, Мізурі.

Вічна Йому Пам'ять!

Семен Гасяк, секр.

ІВАН КЛЕБАН, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаґо, Ілл. помер 16-го вересня 1990 року на 70-му році життя. Нар. 28-го лютого 1920 року в Богородчанах, Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Еву, дочку Ірену Даваре з мужем Андрієм; синів — Ігоря з дружиною Галиною, Волтера і Зенка та дочку Мері Клебан, внучку Шавон Клебан. Похорон відбувся 19-го вересня 1990 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Семків, секр.

МОРАН Р. ДЕЛЮҐАС член УНС Відд. 183-го ім. Івана Мазепи в Дітройті, Миш. помер 19-го серпня 1990 року на 69-му році життя. Нар. 22-го вересня 1990 року в Дітройті, Миш. Членом УНС став 1938 року. Залишив у смутку дочок Лінду Бак з мужем Джаном, Карен Себастіян з мужем Джеймсом і Патрицію Бют з мужем Ґреґом, внуків — Крістін, Меттю, Наталію, Раяна і Сі. Похорон відбувся 24-го серпня 1990 року на цвинтарі Еверґрін, в Дітройті, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Катерина Е. Назарк, секр.

ГАЛИНА КОПЕРТА, член УНС Відд. 292-го ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш. померла 9-го вересня 1990 року на 74-му році життя. Нар. 1916 року в селі Сураж, Волинь, Україна. Членом УНС стала 1953 року. Залишила у смутку мужа Миколу, сина Петра, невістку Катерину, внуків Миколу, Антона, Ронду і Карла та правнуків — Кристу, Креґа і Киртіс. Похорон відбувся 12-го вересня 1990 р. на цвинтарі св. Ядвіґи в Дірборн Гайтс, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ГАРРИ КАЧМАРИК, член УНС Відд. 39-го Т-ва „Українська Січ" в Сиракюзах, Н.Й. померла 17-го серпня 1990 року на 74-му році життя. Нар. 1916 року в Сиракюзах, Н.Й. Членом УНС стала 1943 року. Залишила у смутку сина Доналда з родиною, дочку Кетлін з родиною, та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 20-го серпня 1990 року на цвинтарі української католицької церкви ім. св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

ВІКТОРІЯ МАКОВСЬКА, член УНС Відд. 430-го Т-ва „Дністер" у Філядельфії, Па., померла 20-го липня 1990 року на 91-му році життя. Нар. 1898 року в Кострижівці на Буковині. Членом УНС стала 1955 року. Залишила у смутку дочок Анізію Мірчук і Мирославу Паладій з родинами. Похорон відбувся 28-го липня 1990 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Філядельфія, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Кігницький, секр.

ТЕОДОР І. ПОДЛЕСНИЙ мол. член УНС Відд. 433-го ім. Івана Мазепи у Вест Айсліп, Л. Ай. Н. Й. помер 8-го червня 1990 року на 75-му році життя. Нар. 1914 року у Вест Айсліп, Н.Й. Членом УНС став 1946 року. Залишив у смутку дружину Мері і брата Михайла. Похорон відбувся 11-го червня 1990 року на цвинтарі св. Йосифа в Бабилоні, Л. Ай. Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Іванна Завируха, секр.

АННА ЛЬОРАН, член УНС Відд. 317-го Т-ва „Запорозька Січ" в Сиракюзах, Н.Й. померла 8-го вересня 1990 року на 90-му році життя. Нар. 1900 року в Сиракюзах, Н.Й. Членом УНС стала 1966 року. Залишила у смутку три дочки і сина; трьох братів і сестру. Чотири внучки і чотири правнучки і дальшу родину. Похорон відбувся 10-го вересня 1990 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Микола Велич, секр.

ПЕТРО МОГАНКО, член УНС Відд. 406-го в Джерзі Сиtі, Н. Дж. помер 13-го серпня 1990 року на 75-му році життя. Нар. 6-го лютого 1915 року в Олі, Па. Членом УНС став 1939 року. Залишив у смутку дружину Евелін. Похорон відбувся 16-го серпня 1990 року на укр. греко-католицькім цвинтарі св. Андрея в Блеклі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар